

بررسی تأثیر گروه درمانی بر روابط مثبت با دیگران زنان مبتلا به سرطان سینه در اصفهان سال ۹۵-۹۴

نویسنده اول^۱ مهین اکبریان، استاد راهنما: فرزانه نیک نژادی

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی خمینی شهر، Akbarian93@yahoo.com

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر گروه درمانی معنوی بر افزایش بهزیستی روانشناختی زنان مبتلا به سرطان سینه در اصفهان سال ۹۴-۹۵ می باشد. روش پژوهش از نوع نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل است. جامعه مورد مطالعه زنان مبتلا به سرطان پستان می باشند که در بیمارستان سیدالشهدا اصفهان تحت درمان جراحی برای سرطان پستان قرار گرفته اند. حجم نمونه در این تحقیق ۴۰ نفر می باشد که انتخاب نمونه مورد پژوهش به صورت در دسترس می باشد. ابزار پژوهش پرسشنامه بهزیستی روان شناختی ریف می باشد. در این پژوهش، بیماران سرطانی تحت ۸ جلسه روان درمانی مبتنی بر مداخلات معنوی قرار گرفتند. روش تجزیه و تحلیل، واریانس با اندازه گیری های مکرر می باشد. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش گروهی به شیوه درمانی معنوی بر بهزیستی روان شناختی زنان مبتلا به سرطان سینه تأثیر معنادار دارد. آموزش گروهی به شیوه درمانی معنوی خودمختاری، روابط مثبت با دیگران، رشد شخصی، هدفمندی، پذیرش خود و تسلط بر محیط زنان مبتلا به سرطان را افزایش می دهد ($P \leq 0/01$).

واژه های کلیدی: گروه درمانی معنوی، بهزیستی روان شناختی، سرطان سینه

مقدمه

معدارمانی، رویکردی فلسفی درباره مردم و هستی آنهاست و به مضامین و موضوعات مهم زندگی مانند مرگ، زندگی، آزادی، مسئولیت پذیری در قبال خود و دیگران، معنایابی و کنار آمدن با بی معنایی و همانند آنها می پردازد. این رویکرد انسانها را و می دارد آن سوی مشکلات و وقایع روزمره را ببیند (شارف، ۲۰۰۲، ترجمه فیروزبخت، ۱۳۸۶). مولفه معنویت نقش مهمی در بهزیستی روان شناختی ایفا می کند. به عبارت دیگر یک همپوشی بین بهزیستی روان شناختی و جنبه هایی از معنویت وجود دارد. اکثر روان شناسان حتی کسانی که در حوزه بهزیستی کار کرده اند، تا حدود زیادی بعد معنوی بهزیستی انسان را نادیده نگرفته اند. تنها در سال های اخیر در مورد اینکه مذهب و معنویت چگونه وجوه مختلف سلامت جسمانی و روانی را تحت تأثیر قرار می دهد، تحقیقات وسیعی صورت گرفته است. چنین تحقیقاتی اهمیت مذهب و معنویت را به عنوان منبعی برای مقابله با وقایع تنیدگی زای زندگی، روشن ساخته است (پالانت و لائه، ۲۰۰۲). کرومر و بیلی (۱۹۹۱) به دلیل طبیعت

تهدید کننده سرطان تشخیص این بیماری باعث می شود که نیازهای معنوی بیماران به گونه ای چشم گیر افزایش یابد (به نقل از رضایی، فاطمی و حسینی، ۱۳۸۶). در درمان معنویت گرا درمانگر، درمانجوی سرطانی را به کاوش در موضوع ها و مسایل معنوی که با بهبود و بازیابی سلامتی او مرتبط است، دعوت می کند. تأکید درمانگر بر مسایل معنوی به صورتی برطرفانه و غیر قضاوت گرایانه است و در ضمن با حساسیت تمام مسایل معنوی را دنبال می کند (ریچارد، هارد من و برت، ۲۰۰۷). همچنین نقش جستجوی معنویت به عنوان منبعی موثر برای مطالعه با پاسخ های جسمانی و روانی به سرطان پستان مورد توجه قرار گرفته است. بحرانهای ناشی از سرطان سبب عدم تعادل و ناهماهنگی فکر، جسم و روان می شود. بیشترین حالت در این دوره برای بیمار حس یاس و ناامیدی است. با بررسی تحقیقات انجام شده، به نظر می رسد سرطان سینه در زنان نسبت به سایر ناخوشی های مزمن، بیشترین تأثیر را روی کاهش بهزیستی روان شناختی داشته و عاملی تهدید کننده محسوب می شود (رولجه، ۲۰۰۸). لذا تحقیق حاضر به دنبال این است که آیا گروه درمانی معنوی چه تأثیری بر روابط مثبت با دیگران در این بیماران می تواند داشته باشد؟

بیان مسئله

سرطان به عنوان یک مشکل عمده بهداشتی قرن به شمار می آید (گریف، ۲۰۱۰) که با تغییر شکل سلول به وسیله جهش ژنی در DNA آغاز می گردد. در آمریکا ۲۰ درصد کل مرگ و میرها ناشی از سرطان است که بعد از بیماریهای قلبی عروقی، دومین علت مرگ را تشکیل می دهد (گورم، ۲۰۰۸). به نقل از خادمی و سجادی هزاوه، (۱۳۸۸). بر اساس آخرین آمار اعلام شده میزان ابتلا به سرطان پستان در زنان ایرانی ۲۷/۵ در هزار نفر است (موحدی، ۱۳۹۰)؛ تمامی اشکال سرطان علت ۹٪ از مرگ و میرها را در سراسر جهان تشکیل می دهد. در بین انواع سرطان، سرطان پستان شایع ترین نوع در زنان ایران و جهان می باشد و سومین مقام را از لحاظ بار بیماریهای سرطانی بین زنان داراست (به نقل از اکبریان، خوشنویس، نفیسی، ۱۳۸۹). این مسئله گویای آن است که این افراد نسبت به مبتلایان دیگر سرطانها، مدت طولانی تری با بیماری و یا با عوارض کوتاه مدت و بلند مدت و استرس های ناشی از آن به زندگی خود ادامه می دهند که بالطبع، این امر خود می تواند سلامت روان این گروه را تحت تأثیر قرار دهد (خادمی و سجادی هزاوه، ۱۳۸۸؛ فیزیفانت، ۲۰۰۷). مطالعات نشان داده است که سرطان